

IMENA NASELIJ V LOŠKI OBČINI

Vsakega pametnega človeka zanima ime njegovega rojstnega kraja ali kraja, kjer živi — odkod ime, kako je nastalo, kaj pomeni. Navadno si najde razlago v kaki podobni besedi, največkrat mu do razlage pomaga domišljija, s čimer pa velikokrat ne zadene pravega. Znanstveno se z zgodovino besed, tudi krajevnih imen, ukvarja etimologija, ki ugotavlja njihov izvor in njihov pomen. Imena naselij marsikdaj razodevajo njihove značilnosti, na kakšnem kraju in v kakšnih okoliščinah so nastala, kakšen je bil njihov pomen ob nastanku in podobno. Krajevna imena so pogosto že sama po sebi jasna ali se vsaj zdijo jasna. Imena drugih pa so zagonetna in jih morejo bolj ali manj zanesljivo razložiti le strokovnjaki. Zgodovinarji najdejo v starih listinah, posebno v urbarjih, prvotne oblike imen, kakor so jih pred mnogimi stoletji zapisali tuji pisarji, ki so jih slišali iz ust tedanjih domačinov. Jezikoslovci, ki poznajo zaklad starih besed in zakonitosti, po katerih se jezik razvija, proučujejo osnove imen in iščejo potrdila v podobnih imenih pri nas, pri drugih slovanskih in tujih narodih. Zemljepisci ugotavljajo skladnost imena z lastnostmi terena. Kolikšen študij in kolikšno znanje je potrebno za razložitev takih krajevnih imen, nam pokaže primer študije L. Sušnika »Šefert in Zminec« v 11. letniku Loških razgledov, str. 162—174.

Med Slovenci je etimologija še zelo mlada in neznatna. Do zadnje svetovne vojne so le nekateri pisatelji tu in tam zapisali razlago posameznega krajevnega imena in še to le neznatno, večinoma po svojih domnevanjih in domišljiji. Šele po zadnji vojni se je začelo sistematično znanstveno etimološko raziskovanje na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, oprto v glavnem na enega znanstvenika, prof. dr. Franceta Bezlaja, ki se je v svojem proučevanju dotaknil tudi nekaterih krajevnih imen v naši občini.

V temle članku skušam ugotoviti, za katera naša naselja sta že dognana izvor in pomen imena, katera imena so že etimološko ugotovljena in katera so še nejasna. Pri tem se skoraj ne morem izogniti — čeprav nepoklican — da za nekatera imena, ki zanje ni še znanstvene razlage, napišem svojo domnevo z zavestjo, da mogoče ni pravilna in jo bo strokovni študij prej ali slej popravil. Predvsem pa razvrščam imena, ki so kolikor toliko dognana, v skupine po vidikih, odkod izvirajo. Nekatera imena imajo kar splošni pomen naselja; mnogo je takih, da označujejo obliko površja ali okolje, v katerem je naselje nastalo; spet druga naselja so imenovana po rastlinstvu, ki je bilo za kraj značilno; nekatera so ime povzela po patronu cerkve; druga imena kažejo na gospodarsko dejavnost, nekatera na način, kako so doseljenci pripravili teren za obdelovanje in za naselje; nekaj imen izvira od nemških priseljencev; mnogo pa je takih, da se njihov izvor skriva v tej ali oni besedi ali pa je še nedognan.*

* Do zdaj je veljalo pravilo, da pri sestavljenem krajevnem imenu pišemo dolečilni pridevnik z veliko začetnico, občno ime pa z malo, npr. Stari dvor, Malenski

Imena z besedo, ki pomeni naselje

Nekaterim krajem so dali kar najbolj splošno ime, ki že samo pomeni naselje. To so v naši občini: Selo (v žirovski kotlini), Selca, Staniše (v Poljanski dolini), kar pomeni isto kot naselje, Dolenja vas (v Selški dolini), Srednja vas in Gorenja vas (v Poljanski dolini) z ozirom na medsebojno lego, Stara in Nova vas v Žireh z ozirom na zapovrstnost nastanka, Stari Dvor, nekdanji loški dvorec, izpričan že l. 1074.

Imena po obliki površja in po okolju

Cela vrsta naselij z imeni razodeva, na kakšnem kraju ali v kakšnem okolju so nastala. Beseda »loka« označuje nekoliko močvirnat travnik ob vodi.² Če je tak travnik deloma porasel z drevesi, ga imenujemo »log«.³ Od takšnega sveta imajo imena Skofja Loka, Stara Loka, Log in Na Logu v Poljanski dolini in Zali Log. Prva se je dolgo imenovala samo Loka, potem so jo začeli imenovati po škofih iz Freisinga, katerih gospostvu je pripadala 330 let, za razliko od prvotnega dela, ki je zato dobil pridevek stara. Naselji Log in Na Logu se takorekoč držita skupaj, vendar ju ljudje ločijo po župnijski pripadnosti, ker Log pripada loški, Na Logu pa poljanski župniji. Zali Log ni zal v pomenu čeden, ličen, temveč v slabem pomenu hud, zli, slab,⁴ ker stoji v tesnem gornjem delu doline, obdan s samimi bregovi in je malo obdelovalnega sveta. Istega pomena je tudi ime naselja Zala,⁵ ki šteje eno samo domačijo med vrhovoma Plestenjak (1259 m) in Kovkom (996 m) v hribovju severozahodno od Blegoša.

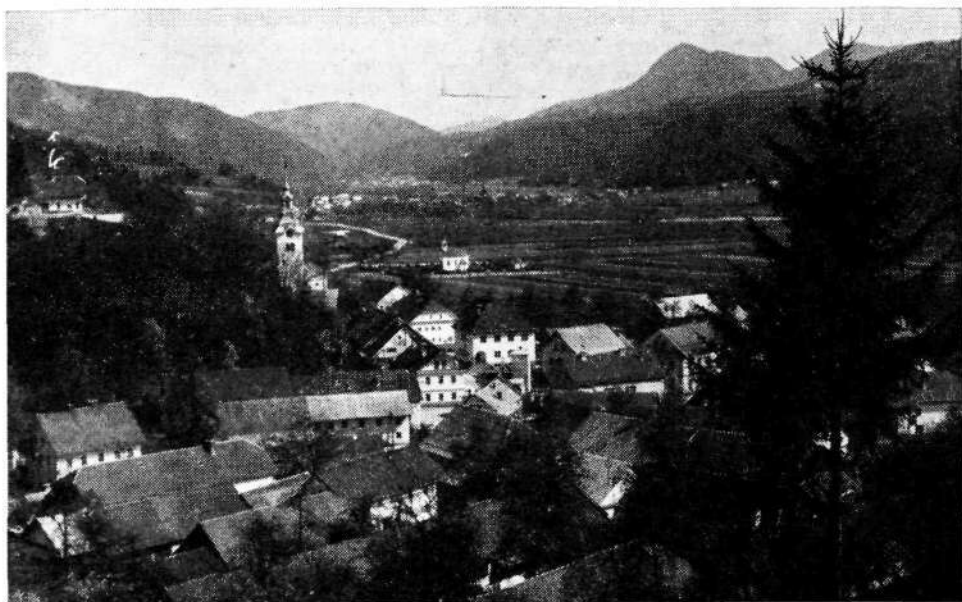
Podobne logom so »dobreve«. To je valovit ravninski svet, deloma porasel z drevjem, verjetno je nekdanj prevladoval hrast, dob.⁶ Po Bezlaju je to gaj, listnat gozd.⁷ V Sloveniji je dvajset naselij z imenom Dobrava, Dobravica, Dobravlje in Dobravšče, istega izvora so tudi Dobrova, Dobrovo, Dobrovnik in Dobrunje. Na loškem ozemlju so Dolenja in Gorenja Dobrava in Dobravšče, vsa v dolnjem delu doline Brebovnice južno od Gorenje vasi. Svet je terasast. Cesta Gorenja vas—Lučne se iz močvirnatih Blat vzpenja čez nizko ježo na Dolenjo in nekoliko naprej na Gorenjo Dobravo, na zahodni strani pa so vrh višje ježe razprostrte Dobravšče.

Jarčja Dolina in Javorjev Dol sta podolgovati globeli v hribovju med gornjim tokom Poljanske Sore, Sovodnjice in Idrijce. Prva ima domačije razložene po bregovih potoka Jarešče v višini 480 do 680 m in ima pridevek v

vrh. Ceprav je loka občno ime (označuje travnik ob vodi), smo vendar v sestavljenem imenu Skofja Loka pisali to občno ime z veliko, ker je bilo prvotno ime samo Loka, Lonka, Lak in je bilo potemtakem lastno ime, ki pa so mu kmalu dodali določilni pridevnik »škofja« zaradi razlikovanja od Stare Loke. V listinah se prvič pojavi ime Skofja Loka l. 1288,¹ i. s. v italijanskih, v urbarju pa šele l. 1501.

Leta 1972 so sodelavci Inštituta za slovenski jezik SAZU, Inštituta za geografijo SAZU in Geografskega društva Slovenije sklenili zaradi poenostavitve pisanja, naj se v sestavljenih krajevnih imenih obe besedi pišeta z veliko, z malo samo, če je samostalnik beseda: selo, vas, trg, mesto. Torej pišemo Stari Dvor, Malenski Vrh, a Gorenja vas. Ceprav ta sklep še ni bil uradno objavljen in v rabi splošno uveljavljen, se ga Loški razgledi v glavnem držijo, prav tako se po njem ravna tudi Krajevni leksikon Slovenije, začenši s tretjo knjigo.

Avtor naproša vse, ki poznajo kako novo ali drugačno razlago kakega navedenega imena ali drugačno rabo imen, da to sporoči njemu ali uredništvu LR.

Selca s Kuclja — Fot. F. Planina, 1972

imenu vzet iz ovčereje. Drugi ima domačije ob gornji Javoršci v višini 750 do 860 m, ime pa verjetno spominja na drevesno vrsto, ki je bila tod znatno razširjena, ali na kakega naseljenca tega priimka.

Lastna imena »raván« in »rávne« označujejo manjše travnate ploskve v hribovju. Badjura pravi: *Ravne so večinoma izrazite, nad dolinami v brežnato reber posajene police podolžnih oblik manjšega obsega, obdelan svet z njivami in bolj skromnim zaselkom ali vasico, tudi zgolj senožeti.*⁸ Takšne so R a v n e pod Gladkim vrhom v Ratitovcu v nadmorski višini okoli 1020 m. Površje je nagnjeno k Ravenski grapi, ki se malo nad Področtom izliva v Dajnarško grapo. R a v n e pri Žireh zavzemajo nekaj nad 600 m visoki pomol med Sovro in vanjo z leve pritekajočo Žirovnico. Dolenja in Gorenja R a v a n sta položeni v zahodni breg Malenskega vrha nad grapo Karlovšce nasproti vzhodnih bregov Blegoša. Domačini uporabljajo imeni v množinski obliki — Dolenje in Gorenje Ravní. Na poševni prisojni polici pod Starim vrhom leži ob poti iz Javor v Zapreval vas Četena R a v a n, ki v določilnem pridevniku imena skriva način svojega nastanka (glej str. 213).

Manjšo goljavo, ledino, pašnik imenujemo »trata«.⁹ Po tem ima ime v a s T r a t a na južnem robu Sorškega polja zraven železniške postaje, zaradi česar so pravili včasih Ločani, da gredo na Trato, kadar so šli na vlak. Trata, v izreki domačinov Trate, je bil del sedanje Gorenje vasi, kjer stojita cerkev in nova šola. Po tem je gorenjevaška občina v stari Jugoslaviji nosila ime občina Trata.¹⁰

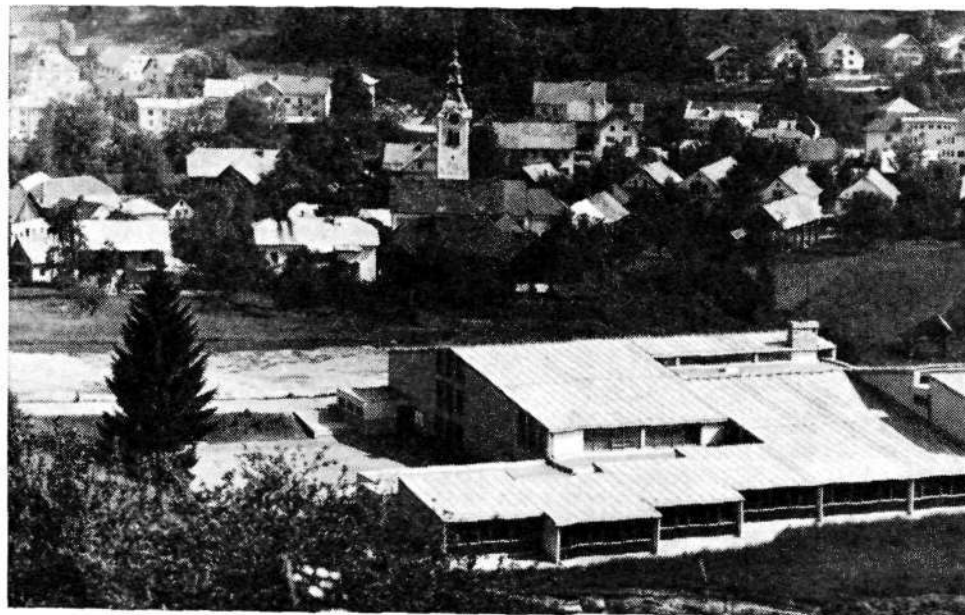
Ime vasi D r a g a ob vzhodni občinski meji označuje plitvejšo, kadunjasto dolinico,¹¹ ki sega pod zahodni breg Homa.

L o m n a d V o l č o izdaja s svojim imenom, da stoji na kraju, kjer se skoraj ravna polica lomi ali prevali v nagnjeno brežino.¹²

Krnice pri Novakih prav ob zahodni občinski meji imajo ime po legi v kotlasti globeli, odprti proti Leskovci. Badjura opredeljuje krnico kot okrogli skledi podobno vdolbino.¹³

Več naselij v našem hribovitem svetu nosi imena brdo, hrib, gora ali vrh. O brdih pravi Badjura: *Izraz brda pri nas ne pomeni kakor pri Hrvatih in Srbih visokih gora, pogorij, temveč vseskoz nižje terenske vzvišenosti. Brdo povečini ni izrazit samostojen lik zase kakor gorica ali holm, marveč stegnjena, podolgasta gruča, kakor nagomiljena podoba skupaj zgnetenih goric, ki je le ponekod malo pretrgana in ima tu širši ali deskast, tam bolj stisnjen hrbet* Druga značilnost brd je, da so povečini odprta, gola, travnata paševina, le borno z grmovjem ali šopi dreves porasel svet, prijetnega, očem dobrodejnega lica, ne pa teman, gozdnat, kakor so navadno vsi holmi.¹⁴ Na loškem ozemlju so naselja tega imena: Dolenje Brdo in Gorenje Brdo sta položena v hriboviti svet nad Srednjo vasjo v Poljanski dolini. Srednje Brdo ni med njima, marveč se tako imenuje, ker stoji na slemenu sredi med dolinama Kopačnice in Volašce. Ob njegovem vzhodnem vnožju je ob Volašci kamnolom hotaveljskega marmorja. Jarčje Brdo nad dolino Pustotnice v Luši s cerkvijo sv. Valentina ima gotovo ime po nekdanji ovčereji. Njemu nasproti leži Krivo Brdo, a ne vem, po čem je krivo. Kako je bilo Lovsko Brdo povezano z lovstvom, ni jasno. Blaznik o tem ne piše niti v Kolonizaciji Poljanske doline¹⁵ niti ne v Urbarjih freisinske škofije.¹⁶ Podjelovo Brdo je nastalo najbrž pod vrhom z jelkami.

Z imenom »hrib« označujemo vzpetine, ki so po višini nekako med brdom in goro, bolj košate nedoločene oblike in navadno gozdnate.¹⁷ Med našimi vasmimi nosi to ime samo Hrib pri Zmincu, ki ima domačije raztresene v višini od 440 do 660 m. Pred vojno so to naselje imenovali Sv. Petra hrib po kapelici

Gorenja vas z novo osnovno šolo Ivana Tavčarja — Fot. F. Planina, 1972

nad vasjo in so k njemu šteli še sosedne Staniše. Hrib pravijo tudi zaselku, ki je del Bukovščice.^{17a}

Ime »gora« nosijo v splošnem le bolj izrazite, v tem ali onem pomembnejše vzpetine, npr. Šmarna, Limbarska gora.¹⁸ Na ozemlju loške občine sta dve naselji tega imena. Križna Gora leži na slemenu hribovja, ki se razprostira od Soteske do Jošta in ima izven vasi stoječo, daleč po Ljubljanski kotlini vidno poznogotsko cerkev sv. Križa. Gabrška Gora ima domačije razložene po prisojnih bregovih čokate, 967 m visoke gore enakega imena nad Gabrkom in Logom.

Ob vrhovih in po slemenih Loškega in Polhograjskega hribovja so razložena naselja z imenom »vrh«. Bukov Vrh je verjetno nastal, kjer so iztrebili bukov gozd. Prav na vrhu hriba stoji cerkev sv. Sobote. Kovski Vrh nad Visokim je v urbarju iz 1501 imenovan Kalechsernitzach.¹⁹ Druga polovica imena je ohranjena v kmetiji Srnice²⁰ v vznožju ob Sori in jo zdaj štejejo k Visokemu. Kaj pomeni Kalech, Kovski, ni jasno. Vzhodno od Kovskega Vrha onstran grape Sovpati je na podolgastem slemenu naselje Valterski Vrh s cerkvijo sv. Filipa in Jakoba, ki spada še pod loško župnijo. Ime je verjetno izpeljano iz osebnega imena. Koblar pa ga imenuje Valtarski ali Bajtarski Vrh, kar ne ustreza, saj je bilo to naselje gruntarjev.²¹ Goli Vrh nad izvirom Brebovnice ima ime po tem, da nima drevja. Ime Žirovski Vrh imajo tri naselja, razložena po bregovih istoimenskega slemena, ki obdaja Žirovsko kotlino z vzhoda. Kmetije po zahodnem bregu so še pred nekaj leti spadale z Žirmi vred k logaški občini. Vzhodne bregove, ki visijo v dolino Brebovnice, zasedata Žirovski Vrh nad Gorenjo vasjo (nekoč imenovan Ž. V. sv. Antona) in Žirovski Vrh nad Zalo (nekoč Ž. V. sv. Vrbana). Ime imajo seveda po Žireh. Zahodno od Žirovske kotline je na Ledinski planoti naselje Mrzli Vrh v višini od 600 do 860 m, ki mu je ime dalo ostrejše podnebje. V Sloveniji je več takih krajevnih imen — Mrzla Planina, Mrzlo Polje, Mrzla vas, Mrzli Log, Mrzla Luža, večinoma v višjih legah. V Loškem pogorju na severni strani Poljanske doline stoji vas Malenski Vrh (705 m), imenovana po malnu (mlinu). Mlin v bližini vasi je bil včasih za kmetijo velikega pomena. Vas je položena na sleme, iz katerega se nad njo strmo dviguje gora Malenski vrh (1054 m) s cerkvijo malo pod vrhom. Vsi ti Vrhovi so na poljanski strani, na selški sta le dva — Martinj Vrh in Ostri Vrh. Martinj Vrh na osojni strani Koprivnika je naselje samotnih kmetij, ki so razložene v bregovih od 600 do 1000 m višine. Ime je najbrž od kakega davnega naselnika. Ostri Vrh je naselje na 875 m visokem prevalnem slemenu med Studensko grapo in Prednjo Smolevo. Nad vasjo se vzdiguje Strmec 954 m, ki že z imenom kaže, da je ostre oblike.

Visoko pri Poljanah ima ime dozdevno izvedeno iz pridevnika visok, vendar je vprašanje, v katerem oziru naj bi bil kraj visok. Visoko pri Kranju je razvrščeno po robu visokega brega nad Kokro, kmetije, ki sestavljajo poljansko Visoko (Krnišnikova in dvojna kmetija nekdanjega Tavčarjevega dvorca), pa stoje v dnu doline ob Poljanščici. Blaznik sodi, da bi ime utegnilo nastati iz osnove »osovn« — osojno, kakor npr. Osovnik, kar bi bolj ustrezalo dejanski legi.^{21a}

Strmica, gručasta vasica na prisojni polici pod Špičastim hribom (835 m), že s svojim imenom in imenom hriba izdaja, na kakšnem terenu stoji.

Mnogo drugih naših naselij je še takih, da iz njihovih imen razvidimo njihovo lego na terenu in v okolju. *S o v o d e n j* leži v kotlu, kjer se stekajo trije potoki — *Podjelovšca*, *Podosojnica* in *Javoršca*. *M l a k a* nad Lušo je verjetno dobila ime po mlaki, tj. stoječi vodi za napajanje živine, kakršno drugod imenujejo kal ali lokev. Za vas *P o t o k* pod Malim Blegošem je značilno, da se v nji stekata potoka iz dveh grap in teče voda naprej v Davšco. Še sedaj je slišati tu in tam staro ime *Farji Potok*. Sosedno naselje, ki sloni v osojnem bregu Blegoša, ima po tem ime *Osojnik*. V tesni dolini jugozahodno od Žirov ob cesti *Ziri—Idrija* leži vas *Osojnica* v senci strmega brega *Vrsniške planote*.

Nekdanje središče *Poljanske doline* *P o l j a n e* imajo ime po polju. Postavljene so namreč na kraju, kjer se dolina, ki je po večini tesna, toliko razširi, da daje več možnosti za polje, za njive in travnike.

Značilno je ime gorske vasice *P r t o v č* pod *Ratitovcem*, nameščene na ozkem slemenu med *Ratitovcem* in *Štedl vrhom*. Ker sleme visi na eni strani v dolino *Dašnice*, na drugi v grapo *Plenšaka*, se gorska pot tukaj »pretolče« z ene strani na drugo in so kraju dali ime *Pretovč*, zdaj *Prtovč*.²²

Ob razvodju med *Poljansko* in *Selško dolino* pod *Starim vrhom* je vas *Z a p r e v a l*, imenovana tako, ker stoji za prevalom *Predole*, pomaknjena na selško stran. *Z a b r d o*, vasica pod *Ratitovcem*, je sosedom videti kakor da stoji za brdom, ki se kot klin spušča z *Ratitovca* proti dolini in vas zakriva. Podobnega pomena je ime vasi *Z a b r e ž n i k* v severnem delu *Žirovskega vrha*, ki je dolincem za bregom. *Z a b r e k v e* v zahodnem bregu hriba sv. *Mohorja* imajo ime po položaju za drevjem breke (*Sorbus torminalis*). *Z a d o b j e* blizu *Lučen* je verjetno stalo za drevjem doba (*Quercus robur*). Nekoč je imelo drugačno ime. V urbarju iz 1291 stoji *Široki Dob*, pisano *Schirochidob*, v urbarju iz 1501 pa *Črni Vrh*, pisano *Tschernovrch*.²³ *Z a k o b i l j e k* je za *Kobilo*, s čimer pa ni mišljena samica konja, temveč preval, čigar ime je posneto po *kobili-kladi* za ročno žaganje drv. Tako se imenuje tudi preval pri *Loki*, ki na njem pot od *Grebenarja* proti *Gabrovemu* doseže *blegoško cesto*.²⁴

Imena, ki se začenjajo s predlogom »pod«, označujejo dosti natančno lego naselij z ozirom na druge objekte. *P o d v r h* stoji na prisojni polici pod *Starim vrhom* in je v urbarju celo imenovan *Postoriverch*. *P o d l o n k* je vas pod hribom *Lonkom* (786 m), *P o d p o r e z e n* pa pod *Poreznom*, čigar ime pa je čisto osamljeno v Sloveniji in nepojasnjeno.²⁵ *P o d p u l f e r c a*, vas pred *Zmincem*, nekdanj del *Zminca*, je imela včasih stope za *smodnik* in so jo v 16. stoletju imenovali *Pulferstamph*.²⁶ *P o d k l a n e c* je vas pod *klanecem ceste Ziri—Logatec*.

P r e d m o s t ima ime po mostu, ki ga veže s *Poljanami*. V urbarju iz 1291 nima imena in je samo njegova lega po latinsko označena »*ex alia parte aque apud sanctum Martinum*«,²⁷ tj. z druge strani vode pri sv. *Martinu*. V urbarju iz 1318 pa je imenovan *Primosti*,²⁸ kar je pravilno, saj za *Poljane*, ki so tod glavni kraj, ne leži pred mostom, temveč preko mosta ali pri mostu na drugi strani vode. Kdaj so *Primost* spremenili v *Predmost*, se ne ve.

D o l e n č i c e so imenovane po legi pod *Javorjami* in imajo to ime v vseh starih listinah, seveda pisano po nemško *Tolentschitz* in *Dolentschitsch*.²⁹

Imena po trebljenju terena

Ko so se davni dedje naseljevali v dolino in okolne hribe, so morali odstraniti, tj. potrebiti gozd, ki je dotlej poraščal te kraje. Drevje so posekali, požgali

Zali Log — Fot. F. Planina, 1959

vejevje, odstranili šture in korenine, da so dobili svet za obdelovanje. Pogosto so kar gozd požgali ali pa so požgali šture tako, da so na njih kurili vejevje. Spomin na ta način kultiviranja zemljišč in na požigalništvo se je ohranil v mnogih krajevnih in ledinskih imenih po Sloveniji, ki vsebujejo osnovo »treb«, npr. Trebnje, Trebeljevo, Trbovlje, v Poljanski dolini pa **Tre b i j a**.³⁰

Po trebljenju so nastali lazi, ledine in rovti, kar se je tudi odrazilo v krajevnih imenih, pri nas za vasi **L a z e**, naselje med Leskovico in Robidnico, **L e d i n i c a** na zahodnem kraju Žirovske kotline pod Mrzlim vrhom in **R o v t** v Selški dolini zahodno od Lenarta.³¹ Taka imena razodevajo, da so ta naselja nastala na potrebljenem, s travo poraslem svetu sredi gozdov. Ker je laz samostalnik moškega spola, bi se moralo ime v množini vsekakor glasiti Lazi in ne Laze.

O požigalništvu je prav v gornjem delu Poljanske doline več sledov v imenih naselij. Najprej omenimo vas **P ó g a r a**, kakor jo imenujejo domačini in jo dosledno tako piše zgodovinar Blaznik. Ime je izvedeno iz osnove »pogor«, pogoreti. Uradno se zdaj imenuje Podgora in tudi v urbarju iz 1291 in nadaljnjih urbarjih stoji ime Podgor,³² ki pa je dvomljivo, saj tod ni tako izrazite gore, da bi naselju pod seboj dajala ime in se lega Pogare nič bistveno ne loči od lege drugih vasi v Poljanski dolini, ki bi enako zaslužile oznako »pod goro«. Morda že pisar prvega urbarja ni razumel pomena pogare ali jo je napačno slišal in zato bolj imenitno in po njegovem bolj smiselno zapisal. Badjura pravi, da so Pogaro *nepoučeni zvrgli v Podgoro*.³³ Po požigalništvu imajo imena tri vasi **G o r o p e k e**, **O p a l e** in **I z g o r j e**, ki se vrste po pomolasti planoti med Žirmi in Rovtami.

S trebljenjem gozda je nastala tudi **Č e t e n a R a v a n**, ki je kot ravan spredaj omenjena. To izpoveduje določilni pridevnik »četen«, ki mu je osnova glagol črtati, ki pomeni tudi krčiti, trebiti, iz česar sta besedi »črt« v pomenu

laz in »črča« v pomenu senožet na krčevini pa tudi krajevna imena Črtenica, Čreta, Čretež, Četež in naša Četena Ravan. Tudi Badjura omenja besedo *črt*, ki pomeni krčevino, in navaja, da *na črt posekati* pomeni na čisto posekati. Razumljivo je, da so tam v 13. stoletju ali še nekaj prej, ko je v nižjih legah zmanjkovalo zemlje, na ravnici ob studencu Lipniku gozd iztrebili oziroma »črtali« in je nastala »črtena ravan«, ime pa se je sčasoma obrusilo, da je izpadel r in je ostal za njim samo polglasnik v besedi četena.³⁴

Imena po rastlinstvu

Več naselij je imenovanih po gozdovih, ki jih je bilo treba odstraniti, da so se tam naselili, ali po rastlinstvu, ki je bilo značilno za kraj in okolico.

Brekovice ob cesti iz Žirov proti Logatcu in že omenjene Zabrekve imajo ime po breki (*Sorbus torminalis*). Breznica pod Lubnikom in Breznica pri Žireh sta imenovani po brezah; Bukovica v Selški dolini in Bukovščica v njeni stranski dolini po bukvi; Žiri in že omenjeni trije Žirovski Vrhi po bukvinem plodu — žiru; Češnjica po češnji, verjetno divji; Dobje pri Poljanah in že navedeno Zadbje pri Lučnah po hrastu-dobu (*Quercus robur*); Gabrovo pod Lubnikom, Gabrk v Poljanski dolini in že omenjena Gabrška Gora po gabru; Javorje in spredaj navedeni Javorjev Dol po javorju; Jelovica pod Blegošem po jelki, jelovju; Jesenovec pri Železnikih po jesenu; Leskovica pod Blegošem po leski; Lipica pri novem loškem pokopališču po lipi, v urbarju je še imenovana Mala Zabnica,³⁵ ker se pod vasjo izliva potok Zabnica v Soro, če se prej ne posuši, v Freyerjevem seznamu je pa že imenovana Lipica;³⁶ Ševlje v Selški dolini, kar je spremenjeno jelševje, po jelši, jelševju; Topolje nad Selci po topolu, topolju; Koprivnik nad Sovodnjim po koprivi; Praprotno v Selški dolini po praproti; Robidnica na meji loške občine pri Leskovci po robidi; Trnje pri Stari Loki po trnju; tudi ime Murave, ki so vas pri Javorjah, se nanaša na rastlinstvo, po Pleteršniku je namreč murava mehka, zelena trava,³⁷ tudi Badjura pravi, da je dobra, mehka, molzna trava;³⁸ Hosta nasproti Suhe se imenuje po hosti, tj. po strnjeno rastočem drevju; Prilesje pri Lučnah se imenuje po legi pri lesu, pri gozdu, v urbarju je imenovano Prilesi., Pri lezzi,³⁹ sedanje uradno ime Prelesje je nesmiselno in napačno; Golica, Spodnja in Zgornja, južno od Selc ob Miklavški gori je po Badjuri travnati del brez drevja.⁴⁰

Imena po živalih

Manj krajev ima pri nas imena po živalih. V naši občini so to: Jazbine pri Malenskem Vrhu po jazbecih, pravzaprav po njihovih duplih; Zobja vas ob Poljanščici nasproti Srednje vasi po žabah; Volča pri Poljanah je verjetno imenovana po volku, Bezljaj pripominja, da je beseda volk, vuk pogostna osnova za krajevna imena in navaja Volčo, Volče, Volčno vas, Vučico idr.;⁴¹ že omenjena Jaršja Dolina in Jarčje Brdo po jarcih, ovcah. Brebovnica, potok, dolina in naselje, imajo ime po starem izrazu »breber« — bober; podobni sta imeni krajev Breberno pri Litiji in Brebrovnik pri Ptujju.⁴²

Imena po gospodarski dejavnosti

Nekatera naša naselja opozarjajo z imeni na gospodarsko dejavnost, ki je botrovala njihovemu nastanku. Tako imeni Dolge Njive, vasi pri Lučnah,

in Hlavče Njive, vasi pri Hotavljah, opozarjata predvsem na poljedelski značaj kraja, Lanise pri Sovodnju na pridelovanje lanu in domačo obrt platnarstva; Pungert (iz nemškega Baumgarten — sadovnjak)⁴³ na sadjarstvo; Vincarje, sedaj del mesta, (iz nemškega Weinzurl)⁴⁴ na viničarje in vinogradništvo; Rudno in Knape v Selški dolini na rudarstvo; Papirnica ob Gorajtah severno od Loke na nekdanje izdelovanje papirja; Železniki na železarstvo, ki se je pričelo v 14. stoletju in kot posodobljena industrija še danes omogoča življenje temu mestnemu naselju. Fužine v Poljanski dolini so ohranile ime fužine, ki je v 16. in 17. stoletju tod izkoriščala vodno moč Hovboščice.⁴⁵ Kladje ima ime iz gozdarstva. Po Badjuri je kladje kraj, kamor zvečejo hlode in jih skladajo, da jih pozimi spehajo v dolino.⁴⁶ In res je Kladje nad Fužinami v severnem delu Žirovskega vrha na takem kraju, od koder drže strme drče v dolino.

Imena po cerkvenem patronu

Po cerkvenem patronu se imenujejo: Andrej nad Zmincem, Florian nad Zmincem, Ožbolt nad Zmincem, Tomaž nad Praprotnim, ki so izgubili pridevek sveti, Sv. Barbara in Sv. Duh, ki sta ga še ohranila. Tomaž nad Praprotnim je v urbarju iz 1291 in 1318 pisan po staronemški Pogsrucke,⁴⁷ kar pomeni Kozlov hrbet, v urbarju iz 1501 pa stoji Koslemchribu,⁴⁸ tj. Kozlov Hrib, kar je verjetno v zvezi z rejo drobnice. V Freyerjevem seznamu pa je že vpisan kot Sv. Tomaž.⁴⁹ Sv. Duh je v urbarju 1291 imenovan Oberarn, kar Koblar tolmači kot gornji del Virmaš, kajti v starobavarski nemščini pomeni Oberarn gornje hiše (ober — gornji, aern — hiše).⁵⁰

Imena iz nemščine

Zaradi naselitve Nemcev na ozemlju freisinškega gospostva so nekatera naselja, predvsem v okolici Loke in na Sorškem polju, dobila nemška imena in so se ta v več ali manj spremenjeni obliki ohranila do današnjih dni.

Binkelj zraven Stare Loke je v starih listinah imenovan Winkkel ali Winkhl,⁵¹ tj. *der Winkel* — kot. Če bi ime poslovenili, bi vasi rekli Kot.

Crngrob je zapisan *zu Erngrub*,⁵² kar Koblar tolmači *pri zemeljski votlini*, ki je bila baje pribežališče roparjev.⁵³ Bezljaj je mnenja, da je ern srednjevisokonemška beseda, ki pomeni orati, kopati in je ime naselja po izkopavanju mamutovega rebra, ki visi v cerkvi.⁵⁴

Dorfarjo, bolje Dorfarjo, izhaja iz Dorfern, čemur je osnova *das Dorf* — vas.

Forme so v urbarju iz 1501 napisane Farmach, kar pomeni travniki.^{54a} Grenc izhaja verjetno iz besede *die Grenze* — meja. V urbarju ni naveden, ker so bili prebivalci sami kočarji.⁵⁵

Moškrin je izveden iz imena Maeczgreim, kakor stoji v urbarju 1291,⁵⁶ za kar pa pomen ni jasen. Koblar piše o tem: *Pisava tega imena je zelo različna; leta 1610 se celo dobi Matschi Grueben, kakor da bi bila ondi kedaj jama za ženske živali (matze). A bolj verjetno se ime razlaga iz srednjenemške »mas«-fruchtbar in »grien«-sandiger Boden, tedaj bi bilo ime Mas grien (slov. Moškrin) tj. rodoviten, peščen svet.*⁵⁷

Peveno ali Peven ima v urbarjih ime Behwinde, kar zna biti po Koblarjevem Pewinde, Peven z nemško končnico,⁵⁸ pisano pa je tudi Pen, Peundorf in

pozneje Jaegerndorf, ker so tam bivali grajski lovci. Kaj pa Peven pomeni, ni jasno.

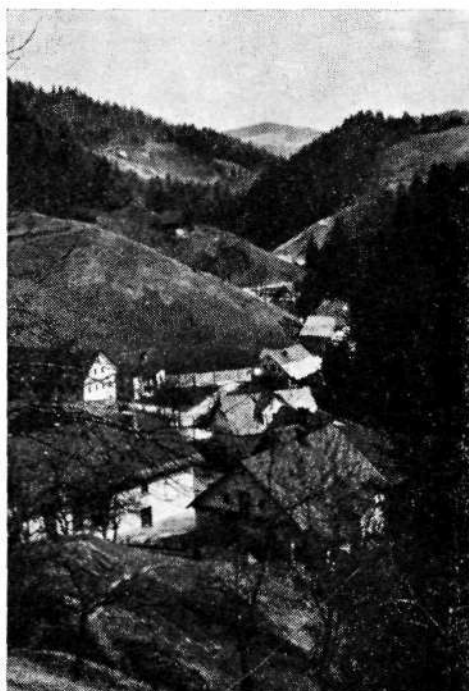
Pungert-Baumgarten je omenjen že spredaj.

Ime Puštal je razložil P. Blaznik.⁵⁹ Prej je prevladovalo mnenje, da je to nemško ime Burgstall, kar naj pomeni grajski hlev. Enako ime Puštal pa ima grič nad Trnjem, kjer gotovo ni bilo nobenih hlevov, pač pa je tam stalo utrjeno prazgodovinsko gradišče in to naj bo tudi pomen za vas Puštal.⁶⁰

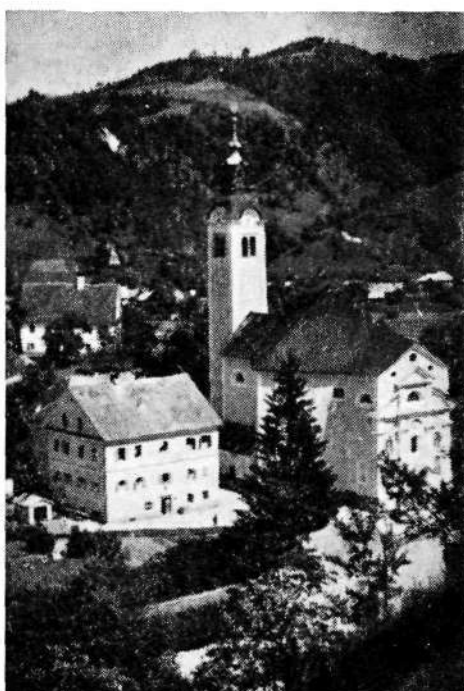
Vešter pride od nemškega Wester, čemur je osnova *west* — zahod. V urbarju iz 1291 je z imenom Wester označeno Trnje, sedanji Vešter pa kot Oberwester.

Vincarje, ki so že spredaj omenjene, so v urbarju vpisane kot Weinzierl in Winzer, prebivalci pa Weinzierler — viničarji, ki so obdelovali grajske vinograde, ležeče na Kamnitniku, saj se leta 1360 imenuje vinograd »Chemnaten«. Pozneje so imeli posel, da so za grajske vino dovažali iz Slovenske Marke (Dolenjskega), imenovano »Marchwein«.⁶¹

Virmaše so pisane v urbarju Erinrich. Koblar pripominja: *Besede Erinrich in Ermern in Virmaše so si gotovo v sorodstvu. Končnica »rich« se je v starobavarskem narečju izrekovala »re« ali »ra«, odtod Ermre, Ermern. Pri slovenski obliki se je deblo »erm« zožilo v »irm«, predtaknjeni »v« in končnica »še« sta pa v slovenskem nekaj navadnega pri krajevnih imenih. — Pomen tega ni jasen in ga Koblar ni mogel navesti.*⁶²

Sovodenj, pogled navzdol po dolini Hobovščice
Fot. F. Planina, 1960

Poljane nad Skofjo Loko, nekdanja cerkev in
župnišče

Virloh je naveden v urbarju iz 1291 z latinskimi besedami in nemškim samostalnikom »*iuxta fontem Steuenprunne*«⁶³ — tik ob izviru kamnitem vodnjaku.

Vinharje so v urbarju 1291 imenovali »aput Indicherios — pri Iniharjih,⁶⁴ 1501 pa Inticharen — Iniharji,⁶⁵ ker so se tod naselili kmetje iz okolice Innichena na Tirolskem.

Volaka, naselje severno od Hotavelj, je v urbarju iz 1291 imenovano Vlach, kar ni nemškega izvora. Blaznik tolmači to kot predсловensko naselje, saj so prvi slovenski naseljenci prejšnje prebivalce, ki so še tu in tam ostali, imenovali Vlahi ali Lahi.⁶⁶ Bezljaj pa opozarja na podobno ime Ulaka, kar po njegovem mnenju pomeni lokvo, tj. lužo ali mlako.⁶⁷

Torka, podratitovško naselje tirolskih kolonistov, ima ime izvedeno iz nemškega imena Thorekh,⁶⁸ ki stoji v urbarju iz 1501 in označuje nekak prehod na kraju — *das Tor* — vrata, *die Ecke* — kot, rob.

Razna druga imena

Ostane še kopica imen, ki jim izvor tiči v tej ali oni vprašljivi besedi ali so zanje razlage več ali manj ugibanja ali se jih jezikoslovci, zgodovinarji in geografi še niso lotili in so nam nejasna. Vendar jih tu navajam z bolj ali manj utemeljenimi pripombami.

Bačne, razložene domačije v hribovju vzhodno od doline Brebovnice, pisane v urbarju Watschinach, imajo ime morda izvedeno od izraza »bače«,⁶⁹ kar pomeni močvirne travnike, ali od besede »beč«,⁷⁰ kar označuje izvir ali vodnjak, ograjen s kamni ali lesom, lahko pa je osnova tudi glagol »bačkati« — povezovati suhljad v butare.⁷¹

Bodovlje v ustju Bodoljske grape so v urbarjih vpisane Vondeul, Fundaevl, Wodobli.⁷² To zadnje ime bi bilo lahko tudi Vodovli, kar bi po Koblarjevem mnenju moglo označevati vodovlje ali vodovje,⁷³ vendar tod ni kakih večjih vod. Bezljaj domneva, da izhaja to ime iz osebnega imena z osnovo »bod« kakor krajevna imena Bodonci, Bodkovci, Bodislavci, Bodešče. Podobno ime ima v šentjurski občini vas Vódule, ki ga Bezljaj razlaga »v odol« — v dolini in opozarja še na poljsko ime Wudole — soteska,⁷⁴ kar legi Bodovelj ustreza.

Brodé, vas ob Poljanščici, ima po Koblarjevem napačnem mnenju svoje ime po brodu, ki je bil v starih časih čez Sovro.⁷⁵ Izvira pa od tega, da so pred postavitvijo mostu bredli čez reko, kjer je plitva. Za to govori pripovedovanje o Brojcu, ki je nesel meniha štuporamo čez vodo, ko je ta prišel maševat.⁷⁶

Čabrače, gručasta vas pod južnim obronkom Blegoša, je v urbarjih zapisana Schabratsch in Tschabratschi. Ime je verjetno nastalo iz praslovanškega osebnega imena Čabrat-iči.⁷⁷

Danje, Spodnje in Zgornje Danje pod Ratitovcem imajo slovensko ime iz osnove »dno«. ⁷⁸ Pridevnik danji označuje tisto, kar je na dnu. Nemški naselniki, ki so prišli v 13. stoletju v ratitovško podgorje, so sprva Spodnje Danje imenovali »zu Hueben«, tj. pri kmetijah. Potem so ločili Niderhueben in Oberhueben, spodnje in zgornje kmetije.⁷⁹ Zgornjim so bile spodnje »pri dnu« — torej danje, zgornje pa so ime Danje od spodnjih prevzele. Kdaj so nemška selišča dobila slovenska imena, se ne ve. Freyerjev seznam ima za vse podratitovške nemške naselbine tudi slovenska imena, med njimi *Unter Daine* — Spodnje Dajne in *Ober Daine* — Zgornje Dajne.⁸⁰

Zabrdo z zahodne strani — Fot. F. Planina, 1969

Davča južno od Sorice, ki so jo naselili šele v 16. stoletju, se je tedaj imenovala »in der Alss«,⁸¹ tj. v planini. Pokojni J. Solar je pretvorbo nemškega imena v sedanje takole nakazal: *die Alss-d'Alss-Dalssa-Davča*. Po prvotnem imenu torej Davča pomeni planina.

Debeni, vas na slemenu med Volako in Leskovco, je v urbarjih vpisana Thobeno in Dobeno,⁸² kar bi moglo izvirati iz besede dob — hrast.

Delnice v gornjem delu doline Ločivnice nad Poljanami so morebiti imenovane po zaselski razdelitvi zemljišč, tj. po polju v delcih?

Dobračeva, del Zirov v širšem smislu, je pisana v urbarjih Tobratsch, Cobratsch, Dobravnitz in Dobratsch,⁸³ kakor gora nad Beljakom, verjetno iz osnove »dobro«.

Dražgoše so v urbarju iz 1291 navedene kot Drasigos ali Drasigosh, v urbarju iz 1501 tudi kot Smretzi. Koblar pripominja: *L. 1682 v urbarju Smretsch-Drassigaschach in l. 1630 Draschigasch, kar bi pomenilo »v dražih goščah ali v dragi gošči«*.⁸⁴ Mogoče pa izvira ime od kakega starslovenskega osebnega imena, npr. Dražigost. Bezljaj pravi, da je v osebnih imenih osnova »drag« izpričana zelo zgodaj, po letu 1000 pa samo v krajevnih imenih.⁸⁵ Bezljaj dopušča tudi izvor iz osnove »gost«.⁸⁶

Godešič je v urbarjih od 1291 do 1501 imenovan Neusass, kar pomeni novo selo. V Freyerjevem seznamu stoji slovensko ime Godeshizh in nemško Godeschitsch,⁸⁷ v Imeniku krajev pa Godešiče, nemško pisano Godeschiz.⁸⁸ Blaznik in Koblar pišeta Godešče, domačini govorijo »na Godešču«. Beseda izvira verjetno iz osnove »god« — slovesni čas in »goditi« — biti všeč.⁸⁹

Gosteče, vas na južnem robu Sorškega polja, ima ime, ki je nastalo verjetno iz osnove »gost« nekega osebnega imena.⁹⁰

Hlavče Njive nad Hotavljami so imenovane po hlapcih, kakor je bolje razvidno iz nemškega imena v urbarju iz 1501 — Chlapscheniue.⁹¹ Koblar navaja

iz l. 1291 ime Qualtsemb, 1584 Cualtschegniuie, iz 1682 Hlapshe Niue in iz 1880 Hvalčje Njive.⁹² Blaznik pravi: *Naselbina je imenovana po hlapcih.*⁹³

Hobovše pri Stari Oslici, v urbarju pisano Chotwuosche, je L. Pintar razložil kot »hudo olšje«. Bezljaj je pa mnenja, da je izvedeno iz osebnega imena Hotebod, kar je večkratno slovansko ime; opozarja tudi na lužiško krajevno ime Chosebuz, nemško Cottbus.⁹⁴

Hotavlje in Hotovlja je najbrž podobno izvedeno iz osebnega imena z osnovo »hot«.⁹⁵ Opozarjam na razliko teh dveh imen, ki jih pogosto zamenjujejo! Hotávlje je množinsko ime in se reče na Hotavljah, prebivalci so Hotaveljčani. Hotovlja je edninsko ime in se reče v Hotovlji, prebivalci so Hotoveljčani.⁹⁶ Prvo naselje je ob razcepu cest v Žiri in v Kopačnico, drugo nasproti Poljan onstran Poljanščice.

Kališe, vas nad Češnjico, ima ime, ki je istovetno kot kaliž, kar pomeni lužo, mlako, blato.⁹⁷ Sorodna sta pridevnik kalen in samostalnik kal (izg. kau).

Kopačnica, naselje ob istoimenskem potoku v stranski dolini pod Blegošem, ima ime izvedeno iz glagola kopati. Pleteršnik navaja besedo kopačina, kar označuje njivo, ki jo obdelujejo z motiko.⁹⁸

Kremenik, zahodno od Pasje ravni v Polhograjskem hribovju ima ime od kremenaste kamnine, kar je pogosto osnova slovanskih krajevnih imen.⁹⁹ Vas stoji na površju kremenovega konglomerata in peščenca iz spodnjega permija.¹⁰⁰

Lajše, vas pri Leskovci, in Selške Lajše nad izviri Selnice, z imenom čakata na rešitev. Enako se imenuje zaselek severno od Stare Oselice, ki je del vasi Cerkljanski Vrh v idrijski občini.

Zgornji Danje — Fot. F. Planina, 1933

Lučine v bližini razvodja med Soro in Ljubljano bi utegnile imeti ime po luči ali po besedi ločiti.

Luša, ime doline in vasi, bi moglo biti po Bezlajevi pripombi izvedeno iz osnove »l'ub«, ljubša.¹⁰¹

Oslica, Stara in Nova, je v urbarjih pisana Ozlitz in Eslperg, v Freyerjevem seznamu Osliza,¹⁰² v Imeniku krajev Oslica,¹⁰³ v Krajevnem leksikonu Slovenije I⁰⁴ in v Leksikonu dravske banovine¹⁰⁵ pa Oselica. Kakor je videti iz nemškega prevoda Eslperg, so pojmovali, da je osnova imenu »osel«. Bezlaj omenja, da je Miklošič izvajal to ime iz besede »osla«, tj. podolgovat kos kamnine za brušenje kose.¹⁰⁶ Po tem bi bila pravilnejša oblika Oslica. Blaznik pa meni, da izvira to ime iz osnove »osoje«.^{106a}

Podoben o v dolini Ločivnice nad Poljanami ima ime od lege pod Dobenim, ki ga navaja urbar iz l. 1291 kot zaselek dveh kmetij »in Thobonem«, ta pa se je imenoval po hrastu dobu.

Pozirno pod vrhom Sv. Mohorja je v urbarjih pisano Posirn, tako ga piše tudi Imenik krajev,¹⁰⁷ Blaznik pa ima Pozirn. Ime ni jasno.

Račeva pri Žireh je navedena šele v urbarju 1051 z imenom Radischeu. Bezlaj je mnenja, da se je ime glasilo Radičevo in je poteklo iz osebnega imena Radko,¹⁰⁸ dopušča pa možnost izvora iz besed rak, raca ali rake (vodna struga).

Reteče, vas v južnem delu Sorškega polja, so v urbarjih pisane Raten-dorf. Koblar navaja v opombi ime Ratesidorf iz l. 1160 in Ratēče iz l. 1880.¹⁰⁹ V Freyerjevem seznamu, v Imeniku krajev in v Leksikonu dravske banovine je pa ime z »e« namesto z »a«, torej Reteče. Po tem in po naglasu na drugem zlogu se to ime loči od imena Ráteče v gornji Savski dolini, s katerimi jih je pošta pogosto zamenjavala. Ráteče bi morda lahko izvajali iz osebnega imena z osnovo »rat«, kaj pa Retēče? Enako vprašanje velja za sosedno vas, ki ima po vzorcu imen za železniške postaje (npr. Rateče Planica) sestavljeno dvojno ime Gorenja vas-Reteče namesto opisnega imena Gorenja vas pri Retečah.

Smoldno pri Poljanah, o njem pravi Bezlaj: *Zanimiva, jezikovno nepojasnjena tvorba je ime Smolno pri Poljanah, v urbarju iz 1291 pisano Smoldin; morda je izvedeno iz rastlinskega imena smolje, Juniperus (brinje).*¹¹⁰

Smoleva, vas pri Železnikih: beseda je iz osnove smola, ime vasi pa je po Bezlajevev iz osebnega imena z osnovo »smolj«.¹¹¹

Sopotnica se imenujejo potok, grapa in naselje med Zmincem in Lubnikom, prvotno je to ime vode, nastalo iz osnove »sopot«, kar pomeni paro vrele vode in slap.¹¹² Badjura piše: *»Sopoti so najmanjši pojav, prva stopnja v lestvici slapovja. Imena sópot, sópota in sopòt srečavamo mnogokrat po vseh deželah od Jadrana do G. Venedigerja v Visokih Turah pa tja do Baltiškega morja. Besedo izvajamo od glagolov: sopem, sopiham. Ime sopot označuje sopihanje, žuborenje, šumenje brzečih, v mnogo curkov razdeljenih, skakljajočih potokov po tesni kamnitni, razkopani debri, grapi ali položnejših tesnicah.»*¹¹³

Sorica, Spodnja in Zgornja, leži ob izviru Selške Sore in ima po njej pomanjševalno ime. Omenjeno je že v darilni listini l. 973 »deinde trans Zouriza«,¹¹⁴ napisano v urbarju iz 1291 Zaevritz.¹¹⁵ Prvotna oblika imena za reko je nedvomno Sovra, kakor je še ohranjeno v gornjem toku Poljanske Sore, kjer je tudi vas tega imena Sovra. Bezlaj pravi: *»Nekateri so skušali to ime razložiti iz glagola sovreti — zavreti, vzkipeti, vendar je slovanska etimologija dokaj dvomljiva, ker imen sovra za hudournik po slovanskem svetu ni. Drugi so mne-*

nja, da je ime *Sovra*, *Sora* predсловanskega izvora in je izvedeno iz antičnega rečnega imena *Savara*, *Savaria*, ki je znano še iz Francije in Madžarske.«¹¹⁶

Stirpnik, razložena vas v prisojnim bregu slemena med Selško dolino in Lušo, ki zanj Koblar navaja imena *Ztirpniach* in *Stirpnikh*, kakor so zapisana v urbarjih, pripominja pa v opombi: *Stirpa se v tem kraju imenuje mlada koza*.¹¹⁷ Pri tem se spomnimo, da se je Tomaž nad Praprotnim, ki stoji Stirpniku nasproti onstran Luše, imenoval po starem Kozlov hrib.

Studeno, sedaj sestavni del mestnega naselja Železnikov, nam po pomenu razloži nemško ime iz urbarja 1291 *Chaltenueld*,¹¹⁸ kar pomeni mrzlo polje.

Studor južno od Leskovce ima morda ime iz istega izvora.

Suha pri Škofji Loki in *Suša* na poljanski strani Blegoša sta dobili ime po potokih, ki poleti usihata. Takih imen za vode in tudi za naselja je mnogo tudi po drugih slovenskih deželah.¹¹⁹

Škovine, del sedanjega mestnega naselja Železnikov, so v urbarju 1630 vobče imenovane *Sauerski Niui* in sngemein na *Škovinach*,¹²⁰ tj. sorške njive, na škovinah, po čemer je soditi, da so Škovine skrajšano in popačeno ime za sorške njive.

Todraž, naselje, v katerem so sedaj naprave uranskega rudnika, je v urbarju pisan *Witodras*,¹²¹ kar pa ne pojasni imena.

Zminec je pojasnil rojak iz Breznice Lovro Sušnik. Navajam poenostavljene ugotovitve njegove razprave po odlomkih: *Krajevno ime Zminec je na Slovenskem enkratno. V naši imenoslovni literaturi ni nikake razlage zanj. Prvi zapis v urbarjih loškega gospostva iz l. 1291 je Trachen, urbar iz 1501 piše že Smintzi. Trachen je Drache, zmaj, zmija in je očitno preveden Zmijinc, Zminc. Zminec je torej dobil ime po zmijah — kačah; to priča, da je bila beseda zmija tudi pri nas domača, ne le izposojena iz srbohrvaščine in staroslovenščine. Vas stoji pod prisojno Sentlovrenško goro, kjer je še dandanašnji ob Planini in dru-*

Spodnja Sorica, Dravh (1547 m) in Lajnar (1549 m) — Fot. F. Planina, 1965

god mnogo gadov, modrasov itd. Tudi je za hišami osamel griček, ki mu pravijo Jezmin ali Zminj.¹²²

Žetina, Dolenja in Gorenja, hribovska vasica pod Blegošem, ima ime nepojasnjeno, če ne drži preprosta izpeljanka iz besede žeti.

Raba naših krajevnih imen

Pred nekaj leti sem slišal radijskega poročevalca, ki je v poročilu izgovoril »v Česnjici pri Železniku«. Prvi hip se nisem zavedel, kje je to, tako tuje mi je zvenelo. Nato sem šele spoznal, da mora biti to naša Česnjica in bi se reklo: na Česnjici pri Želéznikih. Tako pogosto napačno rabimo imena naselij, napačno jih naglašamo, uporabljamo napačne predloge, dodajamo napačne končnice, mešamo edninske in množinske oblike, uporabljamo napačen samostalniški spol ipd. Zlasti veliko grešimo pri rabi predlogov: v, na, pri — iz, s(z), od. Rečemo npr.: v Trebiji in iz Trebije namesto pravilno na Trebiji in s Trebije, na Martinj Vrhu in z Martinj Vrha namesto v Martinj Vrhu in iz Martinj Vrha, v Tomažu nad Praprotnim in iz Tomaža namesto pri Tomažu in od Tomaža. Govorimo pravilno na Suhu, a nepravilno iz Suhe namesto s Suhe. Nasprotni si morajo biti predlogi: v — iz, na — s(z), pri — od. Od imena Selca, ki je samostalnik srednjega spola, rabimo žensko obliko v Selcah, prav pa je v Selcih. Posebno veliko napak napravimo pri uporabi posebnih imen Hotavlje in Hotovlja, Log in Na Legu, Rovt in Rovte.

Da bi se izogibali takšnim napakam, navajam v naslednjem po abecednem redu uradna imena naselij s podatki iz Krajevnega leksikona Slovenije I:¹²³ o poudarjenem zlogu, o rabi s predlogom na vprašanje kje, o pridevniški obliki, o nazivu prebivalcev in o izgovarjavi domačega ljudstva (ozn. lj). Naglas (') pove samo, da je tisti samoglasnik oziroma samoglasniški »r« poudarjen, ne pa, ali se izgovarja dolgo, kratko, ozko, široko, rastoče, padajoče.

- Andréj nad Zmíncem, pri Andréju, andréjski, od Andréja ali redkeje Andréjčani, staro ime Sv. Andréj ali Sv. Andréj na Kónci
- Báčne, v Bácnah, báčenski, Báčnarji
- Bínkelj, v Bínklju, bínkeljski, Bínkeljčani, lj. bínkl, bínklski, bínklčani
- Bódovlje, v Bódovljah, bódoveljski, Bódoveljčani, lj. bodule, v bódulah, bodolski, bódolčani
- Brebóvnica, v Brebóvnici, brebóvniški, Brebóvničani, lj. brebóvnca, brebóvški, brebóvčani
- Brékovice, v Brékovicah, brékoviški, Brékovičani, lj. brékovce, brékovški, brékovčani
- Bréznica pod Lubníkom, v Bréznicí, brézniški, Brézničani, lj. brezna, brézniški, brézničani
- Bréznica pri Ziráh, na Bréznicí, brézniški, Brézničani, lj. brézna, brézniški, brézničani
- Brodé, v Brodéh, brójski, Brójci
- Búkov Vrh, v Búkovem Vrhú, búkovski, Búkovčani
- Búkoviča, na Búkovici, búkovški, Bukovljáni, lj. búkovca, tudi búkuca
- Búkoviščica, v Búkovščici, búkovški, Bukoviščáni, lj. búkovšca, tudi búkušca
- Crngrób, v Crngróbu, crngróbški, Crngróbčani ali iz Crngróba, lj. cengrób
- Čábrače, v Čábračah, čábraški, Čábračani
- Čéšnjica, na Čéšnjici, čéšnjiški, Čéšnjičani, lj. čéšna
- Četéna Rávan, v Četéni Rávni, četénski, Četénci
- Dávča, v Dávči, dávški, Dávčarji
- Debéni, v Debenéh, debénski, Debénci
- Délnice, v Délnicah, délniški, Délničani, lj. dévnce, dévnški
- Dóbje, v Dóbju, dóbenski, Dóbenčani
- Dobráčeva, na Dobráčevi, dobráčevski, Dobráčevci
- Dobrávšce, na Dobrávščah, dobrávškarski, Dobrávškarji

- Dolénčice, v Dolénčicah, dolénski, Dolénci, lj. Dolénšče
- Dolénja Dobráva, na Dolénji Dobrávi, dobrávski, Dobrávci ali z Dolénje Dobráve
- Dolénja Raván, v Dolénji Rávni, ravánski, Ravánci, lj. Dolénje Rávni, v Dolénjih Ravnéh, iz Dolénjih Ravní
- Dolénja vás, v Dolénji vási, dolénjski, Dolénjščani
- Dolénja Zetína, v Dolénji Žetini, žetínski, Žetínci ali iz Dolénje Žetíne
- Dolénje Břdo, na Dolénjem Břdu, břdarski, Břdarci, lj. Dolénja Břda, na Dolénjih Břdih, z Dolénjih Břd
- Dólge Njive, na Dólgh Njivah, dolgonjívski, Dolgonjívci ali z Dólgh Njív, izg. dólge nive
- Dórfarje, v Dórfarjah, dórfarški, Dórfarčani ali iz Dórfarjev
- Drága, v Drághi, dráški, Dražán
- Drážgoše, v Drážgošah, drážgoški, Dražgošáni
- Florján nad Zmíncem, pri Florjánu, sopotníški, Sopotníčani ali od Florjána
- Fórme, na Fórmah, fóрманški, Fóрманčani
- Fužine, na Fužinah, fužinárski, Fužinárci
- Gábrk, v Gábrku, gábrški, Gábrčani
- Gábrovo, v Gábrovem, gábrovski, Gábrovci
- Gábrška Góra, na Gábrški Góri, gábrški, Gábrčani ali z Gábrške Góre
- Gódešič, na Gódešču, gódeški, Gódešáni, izg. gódešč
- Góli Vřh, v Gólem Vřhu, golovřski, Golovřharji
- Golica, v Golíci, goliški, Goličani
- Gorénja Dobráva, na Gorénji Dobrávi, dobrávski, Dobrávci ali z Gorénje Dobráve
- Gorénja Raván, v Gorénji Rávni, ravánski, Ravánci, lj. Gorénje Rávni, v Gorénjih Ravnéh, iz Gorénjih Ravní
- Gorénja vás, v Gorénji vási, gorenjeváški, Gorénjci, enako za Gorénjo vás Retéče
- Gorénja Zetína, v Gorénji Žetini, žetínski, Žetínci ali iz Gorénje Žetíne
- Gorénje Břdo, na Gorénjem Břdu, břdarski, Břdarci, lj. Gorénja Břda, na Gorénjih Břdih, z Gorénjih Břd
- Goropéke, v Goropékah, goropéški, Goropéčani
- Gostéče, na Gostéčem, gostéški, Gostéčani
- Grénc, na Gréncu, grénčanski, Grénčani
- Hlávče Njive, na Hlávčih Njivah, hlavčánski, Hlavčáni
- Hobóvše pri Stári Óselici, v Hobóvšah, hobóvski, Hobóvšani
- Hósta, v Hósti, hóški, Hošáni
- Hotávľje, na Hotávľjah, hotávľjski, Hotávľčani
- Hotóvlja, v Hotóvľji, hotóvľjski, Hotóvľčani
- Hřib pri Zmíncu, na Hřibu, gríčarski, Gričarji
- Izgorje, v Izgorjah, izgorski, Izgorčani
- Járčja Dolína, v Járčji Dolíni, járeški, Járečani
- Járčje Břdo, na Járčjem Břdu, jarčjebřdarski, Jarčjebřdarji ali z Járčjega Břda
- Jávorje, v Jávorjah, jávorski, Jávorci ali iz Jávor(ij)
- Jávorjev Dól, izg. dov, v Jávorjevem Dólu, jávorski, Jávorci ali iz Jávorjevoga Dóla
- Jázbine, v Jázbinah, jázbinski, Jázbinci, lj. Jázbne, v Jázbnah
- Jelóvica, na Jelóvici, jelóvski, Jelóvčani, lj. Jelóvca, na Jelóvci
- Jesenóvec, na Jesenóvcu, jesenóvski, Jesenóvčani, lj. Jesenóvc
- Kališe, v Kališah, kališki, Kališáni ali iz Kališ
- Kládje, v Kládju, kládenski, Kládenčani
- Knápe, v Knápíh, knápovski, Knápovci
- Kopáčnica, v Kopáčnici, kopáški, Kopáčani
- Koprívnik, izg. koprívnik, v Koprívniku, koprívniški, Koprívničani
- Kóvski Vřh, na Kóvskem Vřhu, kovskovřharski, Kovskovřharji ali s Kóvskega Vřha
- Kreménik, izg. kreménik, v Kreménku, kreménski, Kreménčani
- Křivo Břdo, v Křivem Břdu, křivobřdarski, Křivobřdarji ali s Křivega Břda
- Křížna Góra, na Křížni Góri, kříznogórski, Kříznogórci ali s Křížne Góre
- Křníce pri Novákíh, v Křnícáh, křníški, Křníčani
- Lájše, v Lájšah, lájški, Lajšáni
- Laníše, v Laníšah, laniški, Lanišarji
- Láze, na Lázah, lázarski, Lázarji
- Ledínica, na Ledínici, ledínski, Ledínčani, lj. Ledínca, na Ledínci
- Lénart nad Lúšo, pri Lénartu, léнарški, Léнарčani ali od Lénarta, staro Sv. Lénart
- Leskóvica, v Leskóvici, leskóviški, Leskóvčani, lj. Leskóvca, v Leskóvci, leskóvski
- Lípica, v Lípici, lípiški, Lipičáni, lj. Lípca, v Lípci, lípški, Lipčáni

- Lóg nad Škófjo Lóko, v Lógu, ložanski, Ložani
- Lóm nad Vólčo (izg. vovčo), v Lomé, lómski, Lomóvci
- Lóvsko Břdo, v Lóvskem Břdu, lovšanski, Lovšani
- Lúčine, v Lúčinah, lúčenski, Lúčenčani ali iz Lúčen, lj. Lúčne, v Lúcnah
- Málenski Vřh, v Málenskem Vřhu, málenski, Málensani
- Martinj Vřh, v Martinj Vřhu, martinjvrški, Martinjvrharji
- Mláka nad Lúšo, na Mláki, mláški, Mlačani
- Moškrín, v Moškrínu, moškrínski, Moškrínci
- Mřzli Vřh, v Mřzlem Vřhu, mřzlovřški, Mřzlikarji ali iz Mřzlega Vřha
- Múrave, na Múravah, múravski, Múravci
- Na Lógu, na Lógu, lógarski, Lógarci
- Nóva Óselica, v Nóvi Óselici, (nov)óselški, Óselčani ali iz Nóve Óselice, lj. Nóva Óselca, v Nóvi Óselci, iz Nóve Óselce
- Nóva vás pri Žiréh, v Nóvi vási, novováški, Novovášci
- Ópale, v Ópalah, ópalski, Ópalčani
- Osójnica, v Osójnici, osójniški, Osójničani, lj. Osójnca, v Osójnici, osójniški, Osójnkarji
- Óstri Vřh, v Óstrem Vřhu, óstrški, Ostrjáni, lj. Ójstri Vřh
- Óžbolt nad Zmíncem, pri Óžboltu, óžbolški, Óžbolčani ali od Óžbolta, lj. Óžbovt, staro Sv. Óžbovt
- Papírnic, v Papírnici, papírniški, Papírničani, lj. Papírca
- Péyno, v Pévnu, pévenski, Pévenci ali Pévenčani, lj. Péven, izg. pévn
- Podgóra, lj. Pógara, v Pógari, pógarski, Pógarci ali Pógarčani
- Podjélovo Břdo, na Podjélovem Břdu, podjelóvski, Podjelóvčani ali s Podjélovega Břda, lj. pod Jélovim Břdom
- Podklánc, v Podkláncu, sópovski, Sópovčani, lj. Podklánc
- Podlónk, v Podlónku, podlónski, Podlónčani, lj. pod Lónkom
- Podobéno, v Podobénu, podobénski, Podobénci
- Podpórez, v Podpóreznu, lj. pod Póreznom, podpórezenski, Podpórezenci ali iz Podpórezna
- Podpúlferca, izg. podpúlferca, v Podpúlferci, podpúlferški, Podpúlferčani, lj. tudi Podpúlferca
- Podvřh, v Podvřhu, lj. Pod vřhom, podvřški, Podvřšani
- Poljáne nad Škófjo Lóko, v Poljánah, poljánski, Poljánci
- Pótok, v Potóku, potóški, Potókarji
- Pozírno, v Pozírnu, pozírnski, Pozírjáni, lj. Pozirn
- Práprotno, na Práprotnem, práproški, Prapročani ali s Práprotna
- Predmóst, v Predmóstu, lj. Predmóstom, predmóstarski, Predmóstarji
- Prelésje, lj. Prilésje, v Prilésju, priléski, Prilešani
- Prtóvč, na Prtóvču, prtóvški, Prtóvčani
- Púngert, v Púngrtu, púngrški, Púngřani, lj. Púngrt
- Púštál, v Púštalu, púštalski, Púštálci, lj. Púštuci
- Ráčeva, v (na) Ráčevi, ráčevski, Ráčevci
- Rávne, v Rávnah, rávenski, Rávenčani
- Retéče, v Retéčah, retéški. Retečáni
- Robídnic, v Robídnicí, robídenski, Robídenčani, izg. robídenski, Robídenčani
- Róvt, v Sélški dolíni, v Róvtu, róvtarski, Róvtarji
- Rúdn, na Rúdnu, rúdenski, Rúdenčani, izg. rúdenski, rúdnčani
- Sélca, v Sélcih, iz Sélce, sélški, Selčáni, izg. sévca, sévški, sevcáni
- Sélo, na Sélú, selánski, Seláni
- Sélške Lájše, izg. sévške, v Lájšah, lájški, Lájšani
- Smóldno, v Smóldnu, smóldenski, Smóldenčani, lj. Smóvdno, v Smóvdnu, smóvdenski, smóvdnčani
- Smoléva, v Smolévi, smolévski, Smolévčani
- Sopotníca, v Sopotníci, sopotníški, Sopotníčani
- Sovódenj, v Sovódnju, sovódenjski, Sovódenjčani
- Sóvra, v Sóvri, sóvrški, Sóvrčani
- Spódnja Lúša, v Spódnji Lúši, lúški, Lušani ali iz Spódnje Lúše
- Spódnja Sórica, v Spódnji Sóri-ci, sóriški, Sóričani ali iz Spódnje Sórice, lj. Sp. Sórca, v Sp. Sórce, sórški, Sórčani
- Spódnje Dánje, v Spódnjih Dánjah, dánjarski, Dánjarji ali iz Spódnjih Dánj, lj. Sp. Dájne, v Sp. Dájnah, dájnerski, Dájnarji
- Sřednja vás — Poljáne, v Sřednji vási, sředjenjski, Sředenjci ali Sředenjčani, lj. Sřednja vás pri Poljánah
- Sřednje Břdo, na Sřednjem Břdu, sředenski, Sředenjci
- Staníše, v Staníšah, staníški, Staníšani ali iz Staníš
- Stára Lóka, v Stári Lóki, stárolóški, Stárolóčani, lj. Fára, na Fári ali pri Fári, prifárški, Prifárce

- Stára Óselica, v Stári Óselici, (staro)óseliški, Óselčani ali iz Stáre Óselice, lj. St. Óselca, v St. Óselci, óselški
- Stára vás, v Stári vási, starováški, Starovášci, Starovášče
- Stári Dvór, v Stárem Dvóru, starodvórski, Starodvórci ali iz Stárega Dvóra
- Stírpnik, na Stírpniku, stírpniški, Stírpničani, izg. stírpnk, stírpnški, stírpnčani
- Stírmica, v Stírmici, stírmiški, Stírmičani, lj. Stírmca, v Stírmci, stírmški, Stírmčani
- Studéno, na Studénu, studénski, Studénčani
- Stúdor, v Stúdor, stúdorski, Stúdorčani
- Súha, na Súhi, súški, Sušani
- Súša, v Súši, súški, Sušani
- Sv. Bárbara, pri Sv. Bárbari, šembárbarski, Šembárbarčani ali od Sv. Bárbare
- Sv. Dúh, pri Sv. Dúhu, svetodúški, Svetodúharji ali od Sv. Dúha
- Šévlje, v Šévljah, šéveljski, Šévljáni
- Škófja Lóka, v Škófji Lóki, škofjelóški, Škofjeločani, lj. Lóka, v Lóki, lóški, Ločani
- Škovíne, na Škovinah, škovínski, Škovinarji
- Tódraž, v Tódražu, tódraški, Tódražani
- Tomáz nad Práprotnim, pri Tomážu, od Tomáža, Tomažani, staro Sv. Tomáz
- Topólje, v Topóljah, topóljski, Topoljáni, lj. Topóle
- Tórka, na Tórki, tórkarski, Tórkarji
- Tráta, na Tráti, traški, Tračani
- Trebíja, na Trebíji, trebíjski, Trebíjci, lj. Trbíja, trbíjski, Trbíjci
- Tínje, na Tínju, tínjski, Tínjčani
- Válterski Vfh, v Válterskem Vfh, iz Válterskega Vha, lj. Válterski Vfh, Véšter, v Véstru, véstrski, Véstrčani
- Víncarje, v Víncarjah, víncarški, Víncarčani, lj. Véncarje, v Véncrjah, véncrški, Véncrčani
- Vínharje, v Vínharjih, vínharski, Vínharci
- Vírlóg, v Vírlógu, vírloški, Virelčani, lj. Vírlòh, Vírličani
- Vírmaše, v Vírmašah, vírmaški, Vírmašani
- Visóko pri Poljánah, na Visókem, visóški, Visočani
- Voláka, v Voláki, voláški, Voláčani
- Vólča, izg. vóvča, na Vólči, vólški, Volčani
- Zabfdo, v Zabřdu, lj. za Břdom, zabřski, Zabřdčani
- Zabrékve, v Zabrékvah, lj. za Brékvijo, (za)brékovski, (Za)Brékovci
- Zabréžnik, v Zabréžniku, zabréžniški, Zabréžnikarji ali Zabréžničani
- Zadóbjje, v Zadóbjju, zadóbski, Zadóbenčani
- Zakobiljek, v Zakobiljku, lj. za Kobíljkom, zakobiljski, Zakobiljkarji
- Zála, v Záli, zálski, Zálarji
- Záli Lóg, na Zálem Lógu, záliłoški in záloški, Založani
- Zapréval, v Zaprévalu, lj. za Prévalom, zaprévalski, Zaprévalci
- Zgórnja Lúša, v Zgórnji Lúši, lúški, Lušani ali iz Zg. Lúše
- Zgórnja Sórica, v Zgórnji Sóriči, sóriški, Sóričani ali iz Zg. Sóriče, lj. Zgórnja Sórca, sórški, Sórčani
- Zgórnje Dánje, v Zg. Dánjah, dánjarski, Dánjarji ali iz Zg. Dánj, lj. Zg. Dájne, v Zg. Dájnah, dánjarski, Dájnarji
- Zmínc, v Zmíncu, zmínški, Zmínčani, lj. Zmínc
- Zábja vás, v Zábji vási, zábenski, Zábarji
- Želéznik, v Želéznikih, želézniški in želéznikarski, Želéznikarji
- Zíri, v Zírèh, žiróvski, Žiróvci, iz Žiróv
- Žiróvski Vfh, v Žiróvskem Vfh, žiróvskarski, Žiróvskarji

O p o m b e

1. P. Blaznik, *Škofja Loka in loško gospostvo*, 1973 str. 32. — 2. *Slovar slovenskega knjižnega jezika* II, 1975, str. 634 (nadalje: SSKJ). — 3. SSKJ II, str. 631. — 4. P. Blaznik, *Kolonizacija Selške doline*, 1928, str. 54 (nadalje: *Sel. dol.*). — 5. *Krajevni leksikon Slovenije* I, 1968, str. 385 (nadalje: KLS). — 6. SSKJ I, 1970, str. 433. — 7. F. Bezljaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika* I, 1976, str. 106 (nadalje: ES). — 8. R. Badjura, *Ljudska geografija*, 1953, str. 40 (nadalje: LG). — 9. LG, str. 272. — 10. *Krajevni leksikon Dravske banovine*, 1937, str. 584 (nadalje: KLDB). — 11. LG, str. 209. — 12. LG, str. 61. — 13. LG, str. 192. — 14. LG, str. 113. — 15. P. Blaznik, *Kolonizacija Poljanske doline*, Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo 19, 1938 (nadalje: *Polj. dol.*). — 16. P. Blaznik, *Urbarji freisinške škofije*, 1963 (nadalje: *Urb.*). — 17. LG,

str. 116. — 17a. KLS I, str. 355. — 18. LG, str. 116/117. — 19. Urb., str. 318. — 20. A. Koblar, *Loško gospostvo frizinških škofov*, Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko, 1, 1891, str. 78/79 (nadalje: Kob.). — 21. Polj. dol., str. 14. — 21 a. P. Blaznik, ustni podatek. — 22. LG, str. 98. — 23. Urb., str. 148 in 304. — 24. LG, str. 121. — 25. F. Bezlaj, *Slovenska vodna imena II*, 1961, str. 113 (nadalje: SVI). — 26. Kob., str. 68. — 27. Urb., str. 146. — 28. Urb., str. 303. — 29. Urb., str. 154 i. n. — 30. LG, str. 269. — 31. LG, str. 270/271. — 32. Urb., str. 150. — 33. LG, str. 263. — 34. ES I, str. 89/90 in pojasnilo domačina prof. J. Dolenca. — 35. Urb., str. 132. — 36. H. Freyer, *Alphabetisches Verzeichniss aller Ortschafts- und Schlösser-Namen des Herzogthums Krain*, 1846, str. 57 (nadalje: Fr.). — 37. SVI II, str. 44. — 38. LG, str. 272. — 39. Urb., str. 305, 148. — 40. LG, str. 125. — 41. SVI II, str. 311. — 42. SVI I, 1956, str. 81/82; ES I, str. 29. — 43. Urb., str. 140. — 44. Urb., str. 136 i. n. — 45. P. Blaznik, *Škofja Loka in loško gospostvo*, str. 183. — 46. LG, str. 268. — 47. Urb., str. 160. — 48. Urb., str. 326. — 49. Fr., str. 109. — 50. Kob., str. 65. — 51. Urb., str. 223. — 52. Urb., str. 136. — 53. Kob., str. 66. — 54. ES I, str. 67. — 54a. P. Blaznik, ustni podatek. — 55. Kob., str. 65. — 56. Urb., str. 135. — 57. Kob., str. 66. — 58. Kob., str. 64/65. — 59. P. Blaznik, *Ime Puštal in njegov pomen*, Loški razgledi 9, 1962, str. 219. — 60. F. Tomšič, *Slovensko-nemški slovar*, 1958, str. 159. — 61. Kob., str. 66. — 62. Kob., str. 65. — 63. Urb., str. 135. — 64. Polj. dol., str. 18. — 65. Urb., str. 304. — 66. Polj. dol., str. 2. — 67. SVI II, str. 311/312. — 68. Urb., str. 314. — 69. LG, str. 256. — 70. LG, str. 231. — 71. ES I, str. 7. — 72. Urb., str. 137, 213, 310. — 73. Kob., str. 68/69. — 74. SVI I, str. 306. — 75. Kob., str. 68/69. — 76. F. Planina, *Škofja Loka s Poljansko in Selško dolino*, 1976, str. 98/99. — 77. ES I, str. 71. — 78. SVI I, str. 126/127. — 79. Urb., str. 314. — 80. Fr., str. 13. — 81. Sel. dol., str. 85. — 82. Urb., str. 151, 300. — 83. Urb., str. 145, 194, 213, 295. — 84. Kob., str. 84. — 85. ES I, str. 109. — 86. ES I, str. 164. — 87. Fr., str. 26. — 88. *Orts-Repertorium des Herzogthums Krain — Imenik krajev vojvodine Kranjske*, 1874, str. 36 (nadalje: Im. kr.). — 89. ES I, str. 155. — 90. ES I, str. 164. — 91. Polj. dol., str. 10. — 92. Kob., str. 75. — 93. Polj. dol., str. 10. — 94. SVI I, str. 209. — 95. SVI I, str. 212. — 96. KLS, str. 361/362. — 97. *Slovenski pravopis*, 1962, str. 336. — 98. SVI I, str. 280. — 99. SVI I, str. 302/303. — 100. A. Ramovš, ustno pojasnilo. — 101. SVI I, str. 363/364. — 102. Fr., str. 77. — 103. Im. kr., str. 87. — 104. KLS I, str. 376. — 105. KLDB, str. 575. — 106. SVI II, str. 65. — 106a. P. Blaznik, ustni podatek. — 107. Im. kr., str. 38. — 108. SVI II, str. 132/133. — 109. Kob., str. 67. — 110. SVI II, str. 198. — 111. SVI II, str. 198. — 112. SVI II, str. 207/208. — 113. LG, str. 241. — 114. Sel. dol., str. 15 op. — 115. Urb., str. 165. — 116. SVI II, str. 208—210. — 117. Kob., str. 81. — 118. Urb., str. 159. — 119. SVI II, str. 231—233. — 120. Kob., str. 80. — 121. Urb., str. 149. — 122. L. Sušnik, *Sefert in Zminec*, Loški razgledi 11, 1964, str. 166—170. — 123. KLS I in zapis J. Solarja in poizvedbe na terenu.

Zusammenfassung

DIE NAMEN DER SIEDLUNGEN IM GEBIET VON ŠKOFJA LOKA

Der Autor stellt fest, für welche Siedlungen im Gebiet der Gemeinde Škofja Loka die Herkunft und Bedeutung des Ortsnamens schon ermittelt ist, welche Namen etymologisch erklärt und welche noch unklar sind. Einige Orte tragen die allgemeine Bezeichnung Dorf, Siedlung (vas, selo). Einige sind nach der Form des Reliefs oder der Umgebung benannt, andere nach der Rodung des Gebietes. Viele Namen stammen von der Vegetation oder der Flora ab, einige von der Tierwelt, andere bezeichnen die wirtschaftliche Tätigkeit der Einwohner. Einige Siedlungen übernahmen den Namen ihres Kirchenpatrons. Weil Teile des Gebietes von Škofja Loka von den Freisinger Bischöfen mit deutschen Einwanderern kolonisiert wurden, haben sich einige deutsche Ortsnamen erhalten. Es bleibt aber noch eine Reihe von Namen übrig, die nur teilweise erklärt und mehr oder weniger unklar sind, so daß ihre Erklärung problematisch ist.

Der zweite Teil der Abhandlung bringt ein alphabetisches Verzeichnis aller Siedlungen der Gemeinde Škofja Loka mit Angabe des Gebrauches ihrer Namen in Verbindung mit den Verhältniswörtern, ihrer eigenschaftswörtlichen Form und der Bezeichnung ihrer Einwohner.